

دانشناسی علوم پزشکی

The History of Medicine

لاری گوین

چاپ سال ۱۳۹۰

تاریخ پزشکی

لیزا یونت

ترجمه رضا یاسائی

ISBN: 978-88-317-0632-8

www.daneshgahi.com
دانشگاهی

فہرست

مقدمه

درمان، پزشکی و علم

از ابتدای آفرینش انسان درمانگران وجود داشته‌اند، یعنی انسان‌هایی که علاوه بر کسب و کار روزانه به درمان بیماران و مجروین یا حداقل مراقبت از آن‌ها مشغول بوده‌اند. حدود چهارهزار سال پیش که انسان‌ها به زندگی اجتماعی و تقسیم کار روی آورده‌اند، برخی از درمانگران کار خود را به عنوان شغلی مستقل پی گرفتند. این افراد به عنوان پزشک شناخته شدند و شغل آن‌ها پزشکی نام گرفت. با پیشرفت تحقیقات علمی در اروپا در قرون پانزدهم و شانزدهم؛ کشفیات دانشمندان در آزمایشگاه‌ها، بر میزان دانش و فن آوری انسان افزود و پزشکان توانستند از این دستاوردها در درمان بیماران استفاده کنند.

امروزه درمان، پزشکی و علم به هم مربوطند ولی آن‌ها چندین قرن ارتباط چندانی با هم نداشتند. در اواخر قرون وسطی، هنگامی که تخصص پزشکی از اعتبار خاصی برخوردار شد، پزشکان دانشگاه‌دیده از سایر درمانگران روگردان شدند. مثلاً آن‌ها بر این تأکید داشتند که جراحان و عطاران (داروسازان) باید از اعتبار کمتری نسبت به آنان برخوردار باشند. آن‌ها زنان و برخی گروه‌های دیگر را کاملاً از پزشکی برحدزد داشتند. به این ترتیب پزشکان جلوی کار این درمانگران را گرفتند و خود از دانش تجربی که آن‌ها ارائه می‌کردند، دوری جستند.

مقاومت در برابر دانش

اکثر پزشکان در مقابل کشفیات علمی مقاومت می‌کردند. پزشکان اغلب فرضیات منسوخی را باور داشتند که در مدارس پزشکی آموخته بودند و دانشمندان از مدت‌ها قبل نادرستی آن‌ها را ثابت کرده بودند. مثلاً، دانشمندان قرون شانزدهم، هفدهم و هجدهم اطلاعات بسیاری در مورد ساختمان بدن و نحوه کار آن به دست آورده‌اند ولی کشفیات آن‌ها تا دهه‌ها و گاهی صدها سال بعد تأثیر اندکی بر طبابت گذاشت.

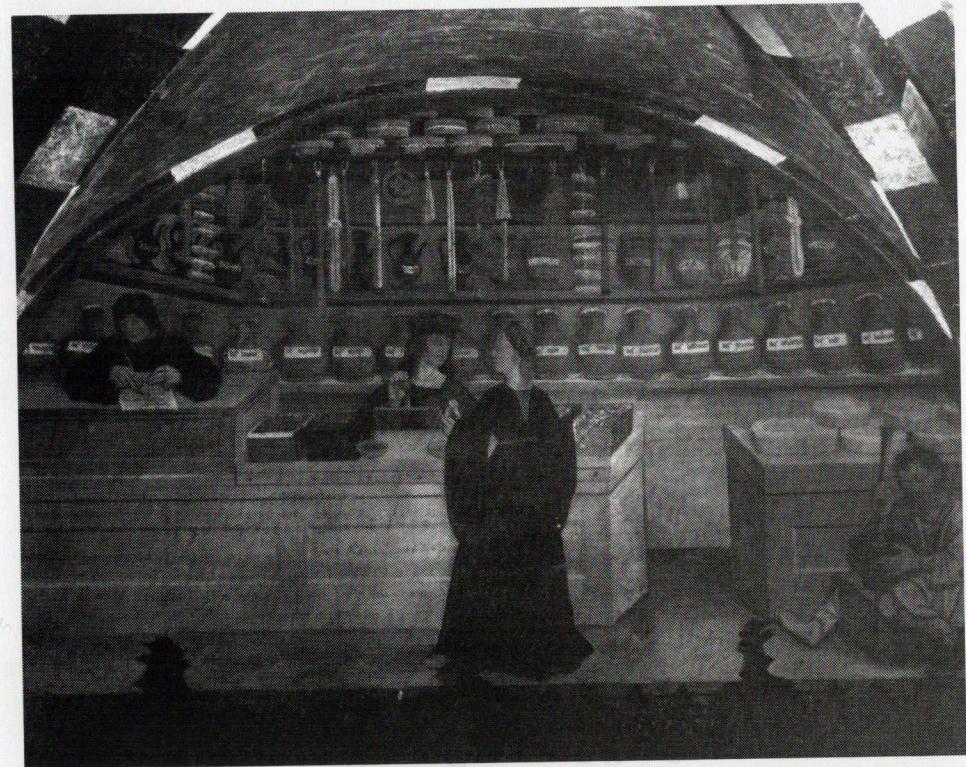

برای درمان بسیاری از بیماری‌های عفونی (بیماری‌هایی که توسط میکروارگانیسم‌هایی مثل باکتری‌ها و ویروس‌ها ایجاد می‌شوند) یافتند. آن‌ها همچنین در زمینهٔ شناسایی، پیشگیری و درمان سایر بیماری‌ها مانند سرطان و بیماری قلبی گام‌هایی بلند برداشتند. آن‌ها همراه با بهبود شرایط زندگی اکثر مردم کشورهای توسعه‌یافته به کمک دولت‌ها و گروه‌های خصوصی آمدند تا از شیوع بیماری‌ها جلوگیری کنند. عمدتاً به دلیل این تلاش‌ها امید به زندگی مردم ایالات متحده در انتهای این قرن به ۷۶/۱ سال رسید، در حالی که صد سال قبل امید به زندگی ۴۷/۳ سال بود.

یقیناً پزشکان و دانشمندان در قرن بیست و یکم بیش از همیشه با هم همکاری خواهند داشت.

الیزابت بلکول^۱ اولین زنی بود که در ایالات متحده، به درجهٔ پزشکی نائل شد (۱۸۴۹). تا اواسط قرن نوزدهم زنان از طبابت منع شده بودند. محققین امیدوارند تا روش‌های مؤثرتری برای معالجه یا حتی درمان قطعی بیماری‌های قلبی، سرطان، بیماری آنژایمر و دیگر عوامل اصلی بیماری و مرگ انسان‌ها بیابند. پزشکان احتمالاً قادر خواهند بود با تغییر دادن ژن‌ها از بروز بعضی بیماری‌ها پیشگیری کنند یا آن‌ها را تحت کنترل قرار دهند. پزشکان همچنین به طور فزاینده‌ای از تجارت دیگر درمانگران (از جمله طب سنتی) استفاده می‌کنند. زمانی که درمانگران، پزشکان و دانشمندان همگی با هم کار می‌کنند – یا همان‌گونه که به طور فزاینده‌ای می‌بینیم، این سه تخصص در یک فرد جمع شده است – توانایی طب در کمک به نوع بشر، محدودیت چندانی نخواهد داشت.

۱. Elizabeth Blackwell

یک تابلوی ایتالیایی قرن پانزدهم، داروسازان را در حال کار در داروخانه‌ای پر از دارو نشان می‌دهد. داروسازان این زمان به اندازهٔ پزشکان از احترام برخوردار نبودند.

سرانجام، در قرن نوزدهم این رویه دگرگون شد. جراحان و داروسازان (متخصصین ساخت و فروش دارو) نسبت به گذشته به همکاری بیشتر با پزشکان پرداختند و اعتبار یافتند. در نیمه دوم این قرن، زنان از حق آموختن علم پزشکی برخوردار شدند. شاید از همه مهم‌تر آن بود که پزشکی اتحاد مستحکمی با علم پیدا کرد. پزشکان یا خود در آزمایشگاه‌ها به کار می‌پرداختند یا آن‌که از نزدیک مطالعات دیگران را دنبال می‌کردند. به همین دلیل، پیشرفت پزشکی که در قرون گذشته آهسته بود، ناگهان جهش پیدا کرد. پزشکان عامل واقعی بیماری‌ها را شناختند و نحوهٔ پیشگیری از آن‌ها را آموختند. جراحان توانستند بدون ایجاد درد بیمارانشان را عمل کنند و خطر بروز عفونت‌های مهلك را بسیار پایین آورند.

این پیشرفت در قرن بیست سرعت یافت. پزشکان و محققان به کمک هم روش‌هایی